

Návrh

na vyhlášení zvláště chráněného území

ve smyslu ustanovení § 40 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.,
o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“),
a § 10 vyhlášky č. 45/2018 Sb., o plánech péče, zásadách péče a podkladech
k vyhlášení, evidenci a označování chráněných území, kterou se provádí některá
ustanovení zákona

Přírodní památka

Štěrbů louka

Datum zpracování:

Březen 2023

1. Název zvláště chráněného území

Štěrbů louka

2. Návrh kategorie ochrany zvláště chráněného území

Přírodní památka (dále jen „PP“) ve smyslu § 36 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon“).

3. Předměty ochrany a jejich popis

3.1. Souhrnná charakteristika předmětů ochrany

Přírodní památka je zřízena pro ochranu střídavě vlhké louky s výskytem řady vzácných druhů rostlin.

3.2. Popis předmětů ochrany

Hlavním předmětem ochrany je druhově bohatá střídavě vlhká louka *sv. Molinion* s výskytem významných druhů například hvozdíku pyšného a kosatece sibiřského.

Vymezení chráněného společenstva viz tabulka A níže a příloha č. 3 tohoto návrhu, výskyt chráněných druhů viz tabulka B níže.

A. Ekosystémy

název ekosystému	podíl plochy v ZCHÚ (%)	popis ekosystému
druhově bohaté střídavě vlhké louky <i>sv. Molinion</i>	25	Centrální plochu PP tvoří poměrně stejnoměrný porost druhově bohaté louky <i>sv. Molinion</i> , velmi květnatý, s výskytem hvozdíku pyšného a řady citlivých druhů jako kosatec sibiřský, zvonečník černý, vrba rozmarýnolistá, svízele severní, srpice barvířská atd.

B. Druhy

název druhu	aktuální početnost nebo vitalita populace v ZCHÚ	stupeň ohrožení	popis biotopu druhu
hvozdík pyšný <i>Dianthus superbus</i>	rovnoměrně, roztroušeně, vitální populace	§2 C4b	v moliniové louce, převážně v dolní (S) 1/3 plochy
kosatec sibiřský <i>Iris sibirica</i>	menší populace, do 10 trsů	§2 C3	několik trsů v horní části lokality v louce, 2 trsy na V okraji ZCHÚ
lilie zlatohlavá <i>Lilium martagon</i>	jednotlivě	§3 C4a	v dřevinném lemu louky
oměj pestrý <i>Aconitum variegatum</i>	v r. 2018 neověřen, dle PP 2008-17 do 10 jedinců, aktuální výskyt možný	§3 C3	dle PP 2008-17 moliniová louka, poněkud ve střední části ve V polovině

* Údaje o ohrožení – použité zkratky: C1, C2, C3, – druhy uvedené v Červeném seznamu cévnatých rostlin ČR (Grulich et al. 2012) jako kriticky ohrožené (C1), silně ohrožené (C2), ohrožené (C3). §1, §2, §3 – druhy chráněné dle vyhlášky č. 395/199 Sb. jako kriticky ohrožené (§1), silně ohrožené (§2) a ohrožené (§3). EN, VU, NT – druhy uvedené v Červeném seznamu ohrožených druhů bezobratlých (Hejda et al. 2017) jako ohrožené (EN), zranitelné (VU) a téměř ohrožený (NT)

4. Cíl ochrany

Cílem ochrany je stabilizace a postupná obnova druhové bohatosti louky vč. populací chráněných druhů, především prostřednictvím pravidelné údržby a postupného omezování zástinu z přerostlých okrajů.

5. Základní ochranné podmínky

Základní ochranné podmínky přírodních památek jsou stanoveny v § 36 odst. 2 zákona.

6. Návrh bližších ochranných podmínek

V souladu s ustanovením § 36 odst. 1 zákona se navrhuje, aby na území nově navržené PP bylo možno jen se souhlasem orgánu ochrany přírody provádět tyto činnosti a zásahy:

- a) povolovat změny druhu pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků, povolovat a umisťovat nové stavby;
- b) zřizovat skládky jakýchkoli materiálů
- c) hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky;
- d) vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy;
- e) zřizovat příkrmovací zařízení slaniska, újediště aj. myslivecká zařízení, příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení;
- f) vyznačovat nové cyklistické trasy nebo trasy pro pěší;
- g) vjíždět motorovými i bezmotorovými dopravními prostředky včetně jízdních kol na území přírodní památky s výjimkou vozidel složek integrovaného záchranného systému, vlastníků nebo nájemců příslušných pozemků, veřejné správy a vozidel nezbytných pro zajištění péče o pozemky.

Souhlasy k činnostem uvedeným výše se nevyžadují, pokud tyto činnosti vykonává přímo příslušný orgán ochrany přírody, nebo jsou příslušným orgánem ochrany přírody požadovány v rámci realizace schváleného plánu péče nebo v rámci opatření ke zlepšení stavu prostředí přírodní památky.

7. Vymezení hranice přírodní památky a jejího ochranného pásma

7.1. Navrhovaná hranice přírodní památky

PP Štěrbů louka tvoří ucelený pozemek druhově bohaté louky obklopený ze všech stran mohutnými porosty zeleně, vzniklými spontánně na historických hranicích pozemků. Hranice PP byla navržena tak, aby všechny významné fenomény předmětu ochrany byly v území zahrnuty.

7.2. Vymezení ochranného pásma přírodní památky

Ochranné pásmo je tvořeno dvěma plochami na stranách přírodní památky. Pozemky ochranného pásma jsou z většiny trvalé travní porosty.

7.3. Získání informace o vymezení přírodní památky a jejího ochranného pásma

Zákres a vymezení hranice PP je přílohou číslo 2 tohoto návrhu. Návrh hranic PP je dále k dispozici na internetových stránkách Krajského úřadu Jihočeského kraje (www.kraj-jihocesky.cz) v kapitole „Krajský úřad – Odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví – Ochrana přírody a krajiny – Oddělení – Příroda, krajina, druhová ochrana – Zvláště chráněná území – Přehlašování“ (<https://zp.kraj-jihocesky.cz/prehlasovani.html>).

8. Územně správní zařazení přírodní památky

kraj:	Jihočeský
okres:	Prachatice
obec s rozšířenou působností:	Prachatice

obec s pověřeným obecním úřadem: Prachatice
městys: Lhenice
katastrální území: Vadkov

9. Přehled katastrálních území a parcelních čísel pozemků dotčených návrhem přírodní památky

Podrobný výčet parcel a jejich výměr je přílohou č. 4 tohoto návrhu.

10. Předpokládaná výměra zvláště chráněného území*

Přírodní památka: 1,1 ha
Ochranné pásmo: 0,95 ha

Celkem: 2,05 ha

** výměra byla stanovena výpočtem z mapových podkladů (v programu ArcGIS)*

11. Odůvodnění návrhu

11.1. Historie ochrany území

Jedná se o nové vyhlášení stávajícího chráněného území. Lokalita je územně chráněna od roku 1992 jako přírodní památka Štěrbů louka.

Chráněné území bylo vyhlášeno s režimem periodické údržby a je nesouvisle dokladován ochrannářský management spočívající v pravidelném kosení, většinou ve velmi pozdních termínech od srpna do října. Od r. 2005 uvádějí záznamy specificky vynechávání kosatce sibiřského, vrby rozmarýnolisté a hvozdíku pyšného ze seče, dosečení je provedeno v říjnu. Cca od roku 2015 je prováděna dvojí mozaikovitá seč rozfázovaná cca od 1/2 května do konce září, kdy je v součtu pokosen 1,5 násobek plochy louky. Význam časně seče je v odstranění stařiny v místech s výskytem hvozdíku pyšného.

11.2. Hlavní důvody zpracování návrhu na vyhlášení PP

Hlavním důvodem vyhlášení PP je uvedení původního zřizovacího předpisu do souladu se současnou legislativou a jednoznačné vymezení předmětu ochrany PP.

Po novém vyhlášení PP bude novým zřizovacím předpisem zrušena část „Štěrbů louka“ čl. 1, odst. a) vyhlášky č. 1/92 Okresního úřadu Prachatice, o chráněných územích přírody v okrese Prachatice ze dne 3. 3. 1992, s účinností ode dne 15. 4. 1992.

11.3. K názvu zvláště chráněného území

Navrhovaná PP je dlouhodobě evidována pod totožným názvem. Tento název lze považovat za jednoznačný a výstižný, proto je navrhován i pro opětovně zřizovanou PP.

11.4. Ke kategorii ochrany zvláště chráněného území

Charakter území, předmětu ochrany a předpokládaného režimu péče o ZCHÚ dle příručky MŽP Metodika vyhlášení přírodních památek a rezervací odpovídá kategorii přírodní památka.

11.5. K předmětům ochrany

Předmět ochrany je vymezen tak, aby obsáhl přírodní hodnoty území nově navržené PP v celém jejich rozsahu a zároveň zahrnul ty předměty ochrany, které se v území vyskytují. Přírodní památka je zřízena pro ochranu druhově bohaté střídavě vlhké louky.

11.6. K cílům ochrany

Cíle ochrany jsou formulovány v souladu s ustanoveními § 36 odst. 2 zákona tak, aby bylo zajištěno zachování předmětu ochrany v příznivém stavu.

11.7. K návrhu bližších ochranných podmínek

Bližší ochranné podmínky PP jsou navrženy v souladu s ustanovením § 44 odst. 3 zákona a jsou nastaveny tak, aby umožnily orgánu ochrany přírody usměrňovat činnosti, které nejsou zcela ošetřeny

základními ochrannými podmínkami PP a mohly by vést k nežádoucím změnám dochovaného stavu přírodního prostředí.

11.8. K jednotlivým bližším ochranným podmínkám

Na území PP:

ad a) *povolovat změny druhů pozemků nebo způsobů jejich využití, povolovat a provádět změny vodního režimu pozemků, povolovat a umísťovat nové stavby.*

Předmět ochrany PP je vázán na stávající druh a způsob využití pozemků. Změna druhu a způsobu využití pozemků znamená potenciální ohrožení předmětu ochrany, proto je navrženo vázat ji na souhlas orgánu ochrany přírody. Změna vodního režimu může znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP. Rovněž jakákoliv stavební činnost s sebou nese riziko poškození předmětu ochrany.

ad b) *zřizovat skládky jakýchkoli materiálů.*

Mikrolokalita výskytu některých druhů tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným umístěním skládky i malého rozsahu nebo krátké doby trvání vážně poškozeny nebo zcela zničeny.

ad c) *hnojit pozemky anebo používat chemické prostředky.*

Narušení chemismu a trofie území může omezit až znemožnit existenci druhů i společenstev uvedených v předmětu ochrany PP, zejména těch citlivých na chemismus prostředí či vázaných na stanoviště s nízkou trofickou úrovní.

ad d) *vysazovat nebo vysévat rostliny anebo vypouštět živočichy.*

Vysazování rostlin a vypouštění živočichů představuje značné riziko ať úmyslného nebo neúmyslného zavlečení invazních druhů, které mohou zcela degradovat hodnotné původní biotopy a vytlačit původní druhy flóry a fauny. Vysazování původních druhů, které se v území vyskytují (např. posilování jejich populací), může ohrozit genetickou stabilitu lokálních etablovaných populací a tím ohrozit tyto druhy na jejich existenci.

ad e) *zřizovat příkrmovací zařízení slaniska, újediště aj. myslivecká zařízení, příkrmovat zvěř mimo příkrmovací zařízení.*

Vzhledem k tomu, že chráněná společenstva jsou citlivá na zvýšený obsah dusíku a fosforu v půdě a při příkrmování se obsah těchto látek v půdě zvyšuje (jedná se o živiny obsažené v příkrmovacích komponentech nebo živiny obsažené v trusu, který se v místech příkrmování kumuluje), dochází příkrmováním lokálně ke zhoršování podmínek pro společenstva a druhy předmětu ochrany.

ad f) *vyznačovat nové cyklistické trasy nebo trasy pro pěší.*

Lokality výskytu některých druhů či společenstev tvořících předmět ochrany PP mohou být nevhodným vedením různých tras poškozeny nebo zcela zničeny.

ad g) *vjíždět motorovými i bezmotorovými dopravními prostředky včetně jízdních kol na území přírodní památky s výjimkou vozidel složek integrovaného záchranného systému, vlastníků nebo nájemců příslušných pozemků příslušných pozemků, veřejné správy a vozidel nezbytných pro zajištění péče o pozemky.*

Při vjezdu různými dopravními prostředky může docházet ke změnám struktury půdy a změnám druhového složení společenstev, směrem ke společenstvům a druhům, které jsou k těmto podmínkám tolerantní. Některá společenstva tvořící předmět ochrany PP mohou být při vyšší frekvenci průjezdů poškozena nebo zcela zničena.

11.9. K vymezení hranice zvláště chráněného území

Oproti původnímu vymezení vlastní přírodní památky dojde ke zvětšení její rozlohy z 0,8948 ha na 1,1 ha.

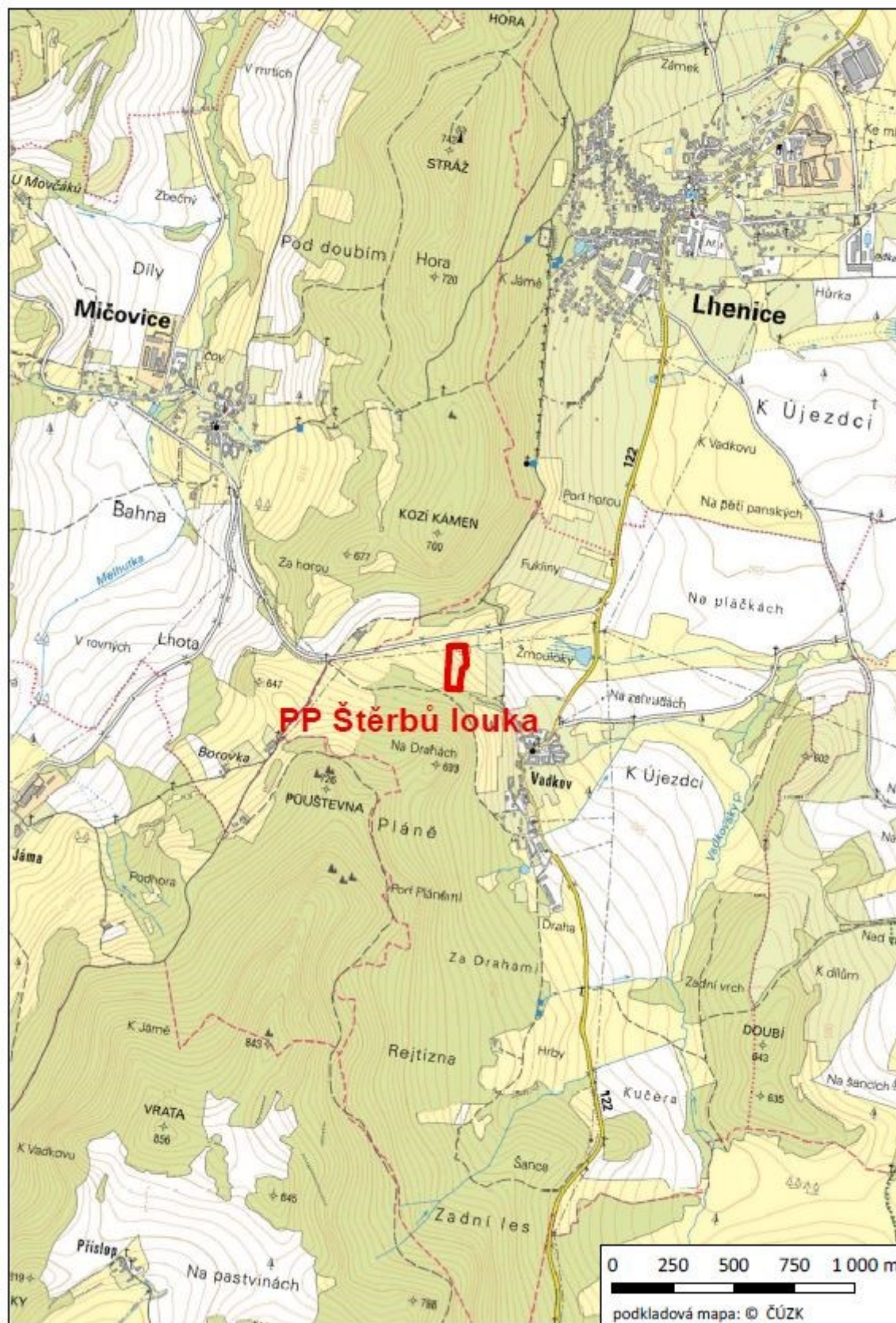
11.10. K vymezení ochranného pásma

Ochranné pásmo se vyhláší k ochraně přírodní památky před nepříznivými vlivy. Ochranné pásmo je tvořeno dvěma plochami na stranách přírodní památky. Pozemky ochranného pásma jsou z většiny trvalé travní porosty. Parcelní vymezení ochranného pásma je uvedeno v příloze č. 4 tohoto návrhu na vyhlášení, celková výměra ochranného pásma bude činit 0,95 ha.

Přílohy

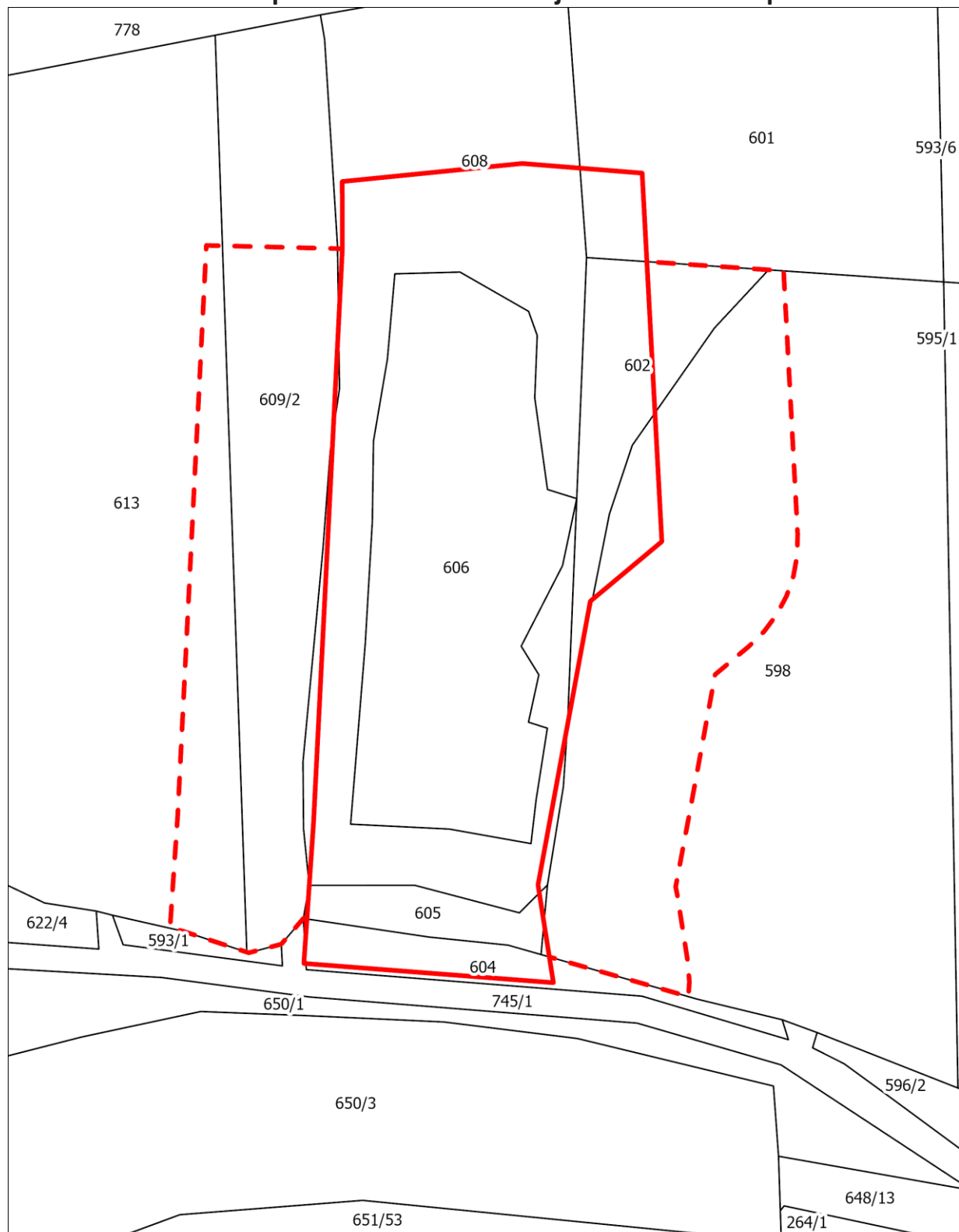
- č. 1 – Orientační mapa PP Štěrbů louka
- č. 2 – Katastrální mapa se zákresem PP Štěrbů louka
- č. 3 – Mapka předmětů ochrany
- č. 4 – Parcelní vymezení

M1 - Orientační mapa s vyznačením území

Příloha č. 2

M2 – Katastrální mapa se zákresem ZCHÚ a jeho ochranného pásma

- přírodní památka Štěrbů louka
- ochranné pásmo PP
- katastr nemovitostí

0 10 20 m

podkladová data:
katastr nemovitostí, platný k 1. 1. 2023; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, duben 2023

Příloha č. 3

Mapka předmětů ochrany

- Přírodní památka Štěrbů louka
- ochranné pásmo PP
- hvozdík pyšný - řídkěji, rovnoměrně
- kosatec sibiřský - jednotky trsů

0 10 20 m

podkladová data:
ortofoto ČR 2021; © ČÚZK

vyhotovil:
odbor životního prostředí, zemědělství a lesnictví,
Jihočeský kraj, duben 2023

Příloha č. 4 – tabulka parcelního vymezení PP Štěrbů loukaZvláště chráněné území**Katastrální území: Vadkov**

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
609/2		trvalý travní porost		422	4087	11
604		ostatní plocha	neplodná půda	10001	715	438
601		ostatní plocha	neplodná půda	10001	5937	263
606		trvalý travní porost		10001	4563	4563
602		ostatní plocha	neplodná půda	335	1336	913
605		trvalý travní porost		10001	494	484
598		trvalý travní porost		335	12525	305
745/1		ostatní plocha	ostat. komunikace	10001	6277	1
608		ostatní plocha	neplodná půda	10001	6368	3979
Celkem						10957

Ochranné pásmo**Katastrální území: Vadkov**

Číslo parcely podle KN	Číslo parcely podle PK nebo jiných evidencí	Druh pozemku podle KN	Způsob využití pozemku podle KN	Číslo listu vlastnictví	Výměra parcely celková podle KN (m ²)	Výměra parcely v ZCHÚ (m ²)
609/2		trvalý travní porost		422	4087	2870
598		trvalý travní porost		335	12525	4454
602		ostatní plocha	neplodná půda	335	1336	423
605		trvalý travní porost		10001	494	10
608		ostatní plocha	neplodná půda	10001	6368	221
613		trvalý travní porost		421	13168	1539
Celkem						9517